15. Yüzyıl – 17. Yüzyıl Felsefesi - 3

1. I. Filozoflar aynı zamanda din adamıdır.
II. İnsanın özü ile bu dünyadaki yerini araştırır.
III. Felsefenin ana teması dinidir.
IV. Düşünce, kendisini tarihi otoritelerden bağımsız kılmıştır.

Verilenlerden hangileri modern düşüncenin ortaya çıktığı Rönesans felsefesi için söylendiğinde doğru olur?

A) Yalnız II.
B) Yalnız IV.
C) I ve II.
D) I ve III.
E) II ve IV.

2. Spinoza'ya göre var olan tek şey Tanrı'dır. Tanrı, kendi kendisi tarafından belirlenmiştir. O hâlde, Tanrı'da özgürlük zorunlulukla aynı şeydir. Böylece insan, evreni tanıyıp evrenin içinde meydana gelen her olayın zorunlu olduğunu bilmek ve bu zorunluluğu kabul etmek suretiyle mutlu olur. Ona göre insan çoğu zaman tutkularının etkisi altındadır. Bu tutkular ruhun bulanık ve karmaşık yanını oluşturur. Ahlakın amacı insanın tutkularını yenmesine yardımcı olmaktır. Bu da Tanrı'yı bilmek ve onun yasalarını kabul etmekle olur.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) İnsan için en iyi şey, ne aşırıya kaçmak ne de azla yetinmektir, ahlaklı olmak ölçülü olmaktır.
B) İnsanın tutkularını yenmesi, Tanrı'nın yasalarını kabul etmekle olur.
C) Evrendeki her olayın zorunlu olduğunu bilmek ve bu zorunluluğu kabul etmek insanı mutlu eder.
D) Tanrı'nın yasalarına uygun olan iyidir, uygun olmayan kötüdür.
E) Mutluluk, insanın kendisini Tanrı'nın yasalarına tam bir gönül rahatlığıyla bırakmasıdır.

3. Her şeyin ortak olduğu Güneş Ülkesinde zenginlik ya da yoksulluk söz konusu değildir. Ülkede herkesin ihtiyaçları karşılanır. Kimsenin özel mülkiyeti yoktur, her şey ortaktır. Güneş Ülkesinde yaşayanlar mala mülke önem vermezler, sadece ihtiyacı kadarını alırlar.

Campenella'nın bu görüşleri siyaset felsefesinde aşağıdaki kavramlardan hangisi ile ifade edilir?

A) Sivil toplum
B) İstenilen ütopya
C) Karizmatik egemenlik
D) Güçler ayrılığı
E) Bürokrasi

4. Descartes'a göre var olmasaydık şüphe edemezdik. Bu bizim edinmiş olduğumuz ilk doğru bilgidir. Öyle ki şüphe etmek düşünmeye, düşünmek ise var olmaya yeter bir kanıttır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Descartes'ın varlıkların var olabileceği düşüncesine ulaşmasını sağlayan çıkarımın nedeni olarak düşünülebilir?

A) Araştırmalarını bilimsel verilerle desteklemesi
B) Düşünmeye dayalı ispat ve akla dayalı kanıt tarzını kullanması
C) Elde ettiği verileri doğaüstü güçlere dayandırması
D) Bilinen akıl yürütme yöntemlerini kullanması
E) Düşünme yetisi ile duyu verilerini yorumlaması

5. Galileo'nun Güneş merkezli evren kuramı ölümünden yıllar sonra bile kiliseyi huzursuz etmeye devam etmiştir. 18. yüzyılın ortalarında, ancak 100 yılı aşkın bir süre sonra Galileo'nun kuramı onaylanmış ve kabul görmeye başlamıştır.

Bu açıklamadan hareketle aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılabilir?

A) Bilimsel kuramların doğrusal bir hızla ilerlediği
B) Bilimsel gelişmelerin ortaya çıktığı çağda ön yargı ile karşılanabileceği
C) Bilimde ölçütün doğrulanabilirlik olduğu
D) Bilimsel gelişmelere yeni buluşların ivme kazandırdığı
E) Bilim insanlarının mantık ilkelerine göre hareket ettiği

6. Hobbes'a göre doğa durumunda birbirinin kurdu olan insanlar bir sözleşmeyle hak ve özgürlüklerini kendilerini yönetmesi için, kendi iradeleriyle oluşturdukları bir güce devrederler. Bu şekilde kargaşa ve savaşa son verip güvenlik içinde yaşarlar.

Buna göre Hobbes, devletin ortaya çıkmasını aşağıdakilerden hangisine bağlamıştır?

A) Uzlaşmak
B) Cesaret
C) Özgürlük
D) Duygusallık
E) Dürüstlük

15. Yüzyıl – 17. Yüzyıl Felsefesi - 3

7. Descartes mutlak doğru bilgiye açık ve seçik bir biçimde bilinmeyen her şeyden şüphe ederek ve adım adım ilerleyerek ulaşılabileceğini söyler. Bu tür bir bilgiye ulaşmak için her şeyden kuşku duymaya, kendini açık seçik duyurmayan her şeyi reddetmeye karar verir. Bu noktada kuşku duymayacağı tek bir şey olduğunu söyler: "Kuşku duyduğumdan kuşku duymadığım gerçektir."

Bu parçadan hareketle Descartes ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Kuşkuyu amaç edindiği
B) İki farklı töz kabul ettiği
C) Açık seçik mutlak bilgiye ulaşabildiği
D) Apriori bilgilerin varlığını kabul ettiği
E) Nesneler dünyasının varlığını araştırdığı

8. Spinoza'ya göre aşağı doğru akan su düşünebilen bir varlık olsaydı, kendi özgür istenci ve iradesiyle neden aşağı doğru aktığını düşünebilirdi. İnsan da kararlarında ve eylemlerinde hep bir zorunluluğun etkisi altında kalmıştır.

Bu görüş aşağıdaki yargılardan hangisiyle çelişir?

A) İnsan, diğer varlıklardan farklı olarak tüm etkilerden bağımsız hareket eder.
B) Her varlık gibi insan da nedenselliğe tabidir.
C) İnsan, diğer varlıklardan farklı olarak özgür istenç ve iradeye sahiptir.
D) Doğada gerçekleşen olaylar yine doğal olan faktörler tarafından belirlenmiştir.
E) İnsan davranışlarının nedenlerini düşünebilir.

9. Ben Aristoteles gibi taşların niçin düştüğünü değil, nasıl düştüğünü merak ediyorum.

Galileo'nun bu düşüncesine göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Bilim var olanların özünü araştırır.
B) Felsefe varlığı bir bütün olarak ele alır.
C) Felsefe ve bilim varlık kavramını sorgular.
D) Bilim ve felsefe varlığı idea olarak düşünmez.
E) Felsefeyle bilimin varlığa yaklaşımı aynı değildir.

10. Hobbes'a göre insan doğası gereği bencil bir varlıktır. Sürekli kendi çıkarları peşinde koşar. Durum böyle olunca güçlü zayıfı ezmeye başlar ve bazı bireylerin mal ve can emniyeti tehlike altına girer. Bunun sonucunda ise insanların birbirlerine zarar vermelerini engellemek için ortak uzlaşı ile devlet kurulmuştur.

Hobbes'un bu düşüncesine göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Devlet yapay bir kurumdur.
B) İktidar olmak için her yol denenebilir.
C) Devlet güçlülerin egemenliğindeki bir kurumdur.
D) Ekonomik çıkarlar toplumun huzurunu bozmaktadır.
E) İnsan öncelikli olarak toplumun çıkarlarını düşünen bir varlıktır.

11. Descartes'ın "Ne biliyorum? Ne kadar bilebilirim? Hangi bilgilere güvenebilirim?" şeklindeki sorularına karşılık; Spinoza "İnsan için iyi yaşam nedir? Bu yaşamı en iyi şekilde yaşamamı sağlayacak olan nedir? Yaşamımı sürekli mutlu ve kutlu yüce bir sevinç içinde sürdürmemi sağlayacak olan şeyler nelerdir? Bunu nasıl elde edebilirim?" gibi sorular olmuştur.

Buna göre Descartes ve Spinoza'nın sırasıyla aşağıdaki felsefe alanlarından hangisiyle ilgilendiği söylenebilir?

A) Siyaset felsefesi – din felsefesi
B) Bilgi felsefesi – ahlak felsefesi
C) Bilgi felsefesi – siyaset felsefesi
D) Ahlak felsefesi – bilgi felsefesi
E) Varlık felsefesi – ahlak felsefesi

12. F. Bacon'a göre düşünce kendi başına bırakılırsa doğruya ulaşamaz. Nasıl kullanılan araçlar, elin gücünü artırıyorsa kullanılan akıl yürütme tarzları da aklın gücünü artırır.

Bu açıklamadan hareketle F. Bacon'un felsefenin aşağıdaki konularından hangisi ile ilgilendiği söylenebilir?

A) Ahlaki yargıların yapısı
B) Güzelin kaynağı
C) En iyi yönetim biçimi
D) Vahyin imkanı
E) Bilimsel yöntemin doğası

